

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 2/2011 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi osakeyhtiölain ja vakuutusyhtiölain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on lähettänyt 31 päivänä toukokuuta 2011 talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi osakeyhtiölain ja vakuutusyhtiölain muuttamisesta (HE 4/2011 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Jyrki Jauhiainen, oikeusministeriö
- lainsäädäntöneuvos Marianne Malmgrén, valtiovarainministeriö
- vakuutusasiantuntija Kirsi Suopelto, Finanssialan Keskusliitto
- puheenjohtaja Timo Rothovius, Osakesäästäjien Keskusliitto ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut
— Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi osakeyhtiölakia Euroopan unionin pääoma- ja yritysjärjestelydirektiivien muuttamisesta annetun direktiivin voimaan saattamiseksi. Direktiivin ja lakiehdotuksen tarkoituksena on vähentää yhtiöoikeudellisesta sääntelystä osakeyhtiöille aiheutuvia sulautumis- ja jakautumismenettelyn kustannuksia.

Direktiivissä säädetään muusta kuin rahavastikkeesta annettavasta riippumattoman asiantuntijan lausunnosta osakeyhtiötä perustettaessa ja yhtiön osakepääomaa korotettaessa, sulautumis- ja jakautumissuunnitelman julkistamisesta, velkojien suojasta sulautumisessa ja jakautumisessa, sulautumista ja jakautumista koskevista asiakirjoista, niiden nähtävänä pitämisestä ja lähettämisestä, yhtiökokouksen ja hallituksen toimivallan jaosta sulautumisesta ja jakautumisesta

ta päätettäessä sekä eräistä sääntelyltään kevyemmistä yritysjärjestelyistä.

Ehdotetut osakeyhtiölain muutokset koskevat poikkeusta sulautumis- ja jakautumisasiakirjojen laatimisesta tietyissä tilanteissa, yhtiökokousasiakirjojen nähtävänä pitämisestä ja lähettämisestä sekä yhtiön hallituksen toimivaltaa päättää sulautumisesta tai jakautumisesta tietyissä tilanteissa. Ehdotettuja osakeyhtiölain säännöksiä sovelletaan pääosin kaikkiin osakeyhtiöihin. Osakeyhtiölain yhdenmukaisuuden säilyttämiseksi ehdotetaan, että yhtiökokousasiakirjojen nähtävänä pitämisestä ja lähettämisestä koskevia direktiivin vaatimuksia sovelletaan myös muihin kuin sulautumisesta tai jakautumisesta päättävään yhtiökokouksiin.

Lisäksi ehdotetaan vakuutusyhtiölain muuttamista osakeyhtiölain muutosta vastaavalla tavalla siltä osin kuin voimassa oleva vakuutusyhtiö-

laki vastaa muutettavia osakeyhtiölain säännöksiä. Osakeyhtiölaista poikkeavia vakuutusyhtiölain erityissäännöksiä ei ehdoteta muutettavaksi.

Esitys liittyy Suomen jäsenyyteen Euroopan unionissa, mikä velvoittaa saattamaan direktii-

vin noudattamisen edellyttämät kansalliset säännökset voimaan 30 päivään kesäkuuta 2011 mennessä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Talousvaliokunta ehdottaa, että lakiehdotukset hyväksytään hallituksen esityksen mukaisina. Valiokunta on kuitenkin täsmentänyt 1. lakiehdotuksen yksityiskohtaisia perusteluja jäljempänä mainituilta osin.

Osakeyhtiölaissa säädetään yhtiökokous-, sulautumis- ja jakautumisasiakirjojen pitämisestä osakkeenomistajien nähtävänä (OYL 5 luvun 21 §, 16 luvun 11 § ja 17 luvun 11 §). Voimassa olevan lain mukaan asiakirjat on pidettävä nähtävänä yhtiön pääkonttorissa tai internetsivuilla ja asetettava nähtäväksi yhtiökokouksessa. Asiakirjat on lähetettävä viivytyksettä osakkeenomistajalle, joka sitä pyytää.

Viimeksi mainitulta osin lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kokousasiakirjat on viivytyksettä lähetettävä niitä pyytävälle osakkeenomistajalle, jos asiakirjoja ei voi ladata tai tulostaa yhtiön internetsivuilta.

Vakuutusyhtiölaissa on vastaavanlaiset säännökset.

Direktiivin mukaan jäsenvaltio ei voi vaatia, että julkinen osakeyhtiö lähettää yhtiökokousasiakirjat osakkaalle paperimuodossa, jos asiakirjat voi ladata ja tulostaa yhtiön internetsivuilta.

Talousvaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että yhtiöllä saattaa olla osakkaita, jotka ovat kiinnostuneita yhtiön tilasta ja päätöksenteosta, mutta joilla ei ole kohtuullisen vaivattomasti mahdollisuutta saada asiakirjoja internetin kautta. Vaikka laki ei siihen velvoitakaan, valiokunta pitää tällaisen osakkaan aseman kannalta

asianmukaisena, että yhtiössä tiedostettaisiin tilanne ja kokousasiakirjat lähetettäisiin osakkaalle paperimuodossa esim. internetistä tulostettuna, jos osakas sitä pyytää.

Yksityiskohtaiset perustelut

Esityksen 1. lakiehdotuksen 17 luvun 3 §:n 3 momentin yksityiskohtaisten perustelujen toinen virke poikkeaa osittain pykäläehdotuksesta, mikä voi aiheuttaa epäselvyyttä lain tulkinnassa. Tämän johdosta momentin perusteluja täsmennetään seuraavasti.

Momentin tarkoitus on, että selvitystä jakautumisen syistä ja jakautumisvastikkeen antamiseen liittyvien ehtojen perusteista ei tarvitse esittää, jos kaikki osakkeenomistajat suostuvat jakautumiseen tai jos jakautumisessa perustettaviin yhtiöihin jokaisen vastaanottavan yhtiön osakkeet annetaan jakautumisvastikkeena jakautuvan yhtiön osakkeenomistajille heidän omistustensa suhteessa. Poikkeussäännös ei koske vastikkeen jakautumisesta, vastikkeen antamisen ajankohdasta ja muista vastikkeen antamiseen liittyvistä ehdoista annettavia tietoja, jotka on edelleen aina mainittava jakautumissuunnitelmassa.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 17 päivänä kesäkuuta 2011

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Mirja Vehkaperä /kesk	Eero Lehti /kok
vpj.	Marjo Matikainen-Kallström /kok	Päivi Lipponen /sd
jäs.	Teuvo Hakkarainen /ps	Jari Myllykoski /vas
	James Hirvisaari /ps	Sirpa Paatero /sd
	Harri Jaskari /kok	Jouko Skinnari /sd
	Pia Kauma /kok	Kaj Turunen /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eelis Roikonen.